

HRVATSKI PLEMIĆKI ZBOR

Collegium Nobilium Croaticum

Pozivamo Vas da dođete na otvoreno predavanje:

U ponedjeljak, 18. siječnja 2016. u 18 i 30 sati

u naše prostorije u centru Zagreba, Teslina ulica 13/1

Prof. dr. sc. Vladimir Čavrak: HRVATSKI PLEMIĆI U TORONTALSKOJ ŽUPANJI

Sažetak:

Specifična skupina hrvatskih plemića koji su nazvani *predijalci* ili *crkveni plemići* (*nobiles praediales*) formirala se na velikom području koje je obuhvaćala nekadašnja Topuska opatija (Pokuplje i dio Turopolja) od 13. stoljeća nadalje. Andrija II je 1211. godine Opatiji darovao velika imanja i posebne privilegije. Topuskom opatu je dao privilegiju da može svoje podanike osloboditi kmetskih obaveza i postaviti ih u vazalni odnos prema sebi. Topuska opatija doživjela je velika stradanja za vrijeme turskih provala u ove krajeve. Po završetku boja protiv Turaka i njihovog povlačenja vraćeno je vlasništvo nad Topuskom opatijom zagrebačkoj biskupiji a biskup je ponovo podijelio privilegije svojim plemićima predijalcima. Međutim, uskoro slijedi stvaranje Vojne krajine zbog čega je zagrebački biskup izgubio sve posjede južno od Kupe a zbog promjene jurisdikcije dolazi do ukidanja plemićkih prava. Nakon dugogodišnjih sporova i pregovora, biskupu je dodijeljeno zamjensko imanje u Banatu, u Torontalskoj županiji, na koje se do kraja 18. stoljeća preseljava 98 obitelji plemića predijalaca. Njihove životne nevolje time nisu završene. Sredinom 19. stoljeća izgubili su plemićke privilegije a nakon Prvog svjetskog rata njihova su područja pripala dvjema različitim državama: Kraljevini Jugoslaviji i Rumunjskoj. Niti u jednoj državi nisu imali povoljne uvjete za razvoj i očuvanje hrvatskih plemićkih korijena pa danas svjedočimo samo ostacima ostataka nekadašnjih hrvatskih plemića predijalaca.

Kratka biografija

Prof. dr. sc. Vladimir Čavrak (Chavrak) je redoviti profesor u trajnom zvanju na Ekonomskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Rođen je 1958. godine u Letovancima (Sisak). Magistrirao i doktorirao je ekonomiju na Ekonomskom fakultetu u Zagrebu. Osnovno znanstveno područje je makroekonomija i nacionalna ekonomija a bavi se i ekonomskom filozofijom i metodologijom. Objavio je više knjiga i preko 60 znanstvenih i stručnih članaka u različitim domaćim i međunarodnim znanstvenim publikacijama. Sudionik je brojnih međunarodnih znanstvenih konferencija. Zaposlen je na Ekonomskom fakultetu u Zagrebu a predavačku aktivnost ima i na Agronomskom fakultetu u Zagrebu te Fakultetu organizacije i informatike u Varaždinu. Čest je gost predavač na brojnim inozemnim sveučilištima i fakultetima. Bio je voditelj i suradnik na brojnim znanstvenim i stručnim projektima s tematikom razvoja nacionalnog i lokalnog gospodarstva. Poseban interes njeguje za područje zavičajne povijesti i povijest umjetnosti. Napisao je knjigu o povijesti mjesta Letovanci, *Status animarum*. U zadnjem razdoblju fokus njegovog znanstvenog i stručnog interesa je na pitanjima povijesti Hrvata u Rumunjskoj.

Veselimo se da ćemo se poslije predavanja družiti i razgovarati

Plemićki stol